

Cvičný test zo slovenského jazyka a literatúry pre 9. ročník

1. Pozorne si prečítajte ukážku č. 1 a správne doplňte i/í alebo y/ý.

Viete, ako fungujú vaše biologické hodiny?

*Biologické hodiny ovplyvňujú **psych** _ **ckú** i **fyz** _ **ckú** stránku našej osobnosti.*

*Základný rytmus týchto hodín predstavuje striedanie spánku, kedy sa naše telo nachádza v útlme, a bdenia, kedy **h** _ **ri** aktivitou. Signál, aby sme išli spať, nám potom dáva hormón melatonín, **ktor** _ sa tvorí prevažne v tme.*

*Viete, kde sa nachádzajú a ako pracujú naše orgánové hodiny? Najskôr by ste ich **našl** _ vo svojom mozgu, pretože sú riadené rytmiami, ktoré v priebehu 24 hodín striedajú **fáz** _ aktivity a pokoja.*

*Biorytmy sú naprogramované na striedanie bdenia a spánku, riadia tvorbu hormónov, regulujú telesnú teplotu a tlak, menia našu náladu a povzbudzujú alebo tlmia našu chuť na najrôznejšie činnosti. Okrem toho **v** _ **znamne** ovplyvňujú činnosť našich vnútorných orgánov. V priebehu 24 hodín má totiž každý orgán vyčlenené dve hodiny na svoju maximálnu aktivitu. Ak orgán vďaka biorytmu **trpí**, **prejav** _ sa to ihneď.*

*Aby vnútorné hodiny fungovali a boli zladené s prostredím okolo nás, o to sa stará pravidelné striedanie svetla a tmy. Napríklad žľzníci majú svoje záchvaty predovšetkým okolo polnoci, kedy vrcholí maximálna aktivita žľzníka. Srdce je zase najaktívnejšie v dobe poľudnia, kedy hrozí ľuďom s **chor** _ m srdcom riziko infarktu. Aktivita žalúdka **vrchol** _ medzi siedmou a deviatou hodinou, preto je práve v tejto dobe najvhodnejšie raňajkovať.*

(Zdroj: <http://wanda.atlas.sk/viete-ako-funguju-vase-biologicke-hodiny/wellness-a-fit/zivotny-styl/501275.html> (upravené))

2. Ktoré z nasledujúcich tvrdení vyplýva z ukážky v úlohe č. 1?

- A) Raňajkovať by sme mali počas aktivity žalúdka.
- B) Melatonín sa tvorí prevažne počas 2 hodín spánku.
- C) Biologické hodiny majú svoju fyzickú aktivitu.
- D) Biologické hodiny ovplyvňujú iba našu psychiku.

3. Z textu ukážky v úlohe č. 1 nevyplýva, že:

- A) naše telo nehýri aktivitou počas spánku,
- B) v spánku sa naše telo nachádza v útlme,
- C) biorytmy menia chuť na rôzne činnosti,
- D) biorytmy regulujú telesnú teplotu a tlak.

4. Ktoré tvrdenie o podčiarknutom slove v ukážke v úlohe č. 1 je správne?

- A) neplnovýznamové sloveso, 3. osoba, sg., prítomný čas, podmieňovací spôsob, nedokonavý vid,
- B) plnovýznamové sloveso, 3. osoba, pl., budúci čas, oznamovací spôsob, nedokonavý vid,
- C) neplnovýznamové sloveso, 3. osoba, sg., prítomný čas, oznamovací spôsob, dokonavý vid,
- D) plnovýznamové sloveso, 3. osoba, sg., prítomný čas, oznamovací spôsob, nedokonavý vid.

Cvičný test zo slovenského jazyka a literatúry pre 9. ročník

Pozorne si prečítajte ukážku č. 2

Harry Collins mal päťdesiatdva rokov. Bol štíhly, vrtký a na pohľad taký láskavý a zhovievavý, že pôsobil až priveľmi sladko. Vyzeral ako učiteľ nedeľnej školy, riaditeľ gymnázia alebo predseda dobročinného spolku.

Mal ružovkasté líca, jemné ruky, skoro také, ako mali jeho dcéry, a vážil asi šesťdesiat kíľ. Navyše, bál sa svojej manželky, bál sa policajtov, fyzického násilia a žil vo večnom strachu pred zlodejmi. Jediné, čo v ňom nevyvolávalo strach, boli divé zvery, a to ešte tie najnebezpečnejšie – levy, tigre, leopardy a jaguáre. Poznal svoje remeslo a dokázal rúčkou od metly skrotiť leva, s ktorým bol sám v zatvorenej klietke.

Svojmu remeslu sa naučil od otca, ktorý bol ešte šťúplejší ako on a ustráchanejší pred všetkým na svete okrem divých zverov.

5. V prvej vete druhého odseku ukážky č. 2 sú dve zámená:

- A) ukazovacie v A pl. a osobné základné v G pl.,
- B) ukazovacie v A pl. a neohybné osobné prívlastňovacie,
- C) ukazovacie v N pl. a neohybné osobné prívlastňovacie,
- D) ukazovacie v N pl. a osobné základné v G pl.

6. Slohový útvar v ukážke č. 2 je:

- A) rozprávanie,
- B) charakteristika,
- C) správa,
- D) oznámenie.

7. Najpočetnejšie slovné druhy v slohovom útvare ukážky č. 2 sú:

- A) príslovky a zámená,
- B) podstatné mená a zámená,
- C) podstatné mená a prídavné mená,
- D) slovesá a zámená.

8. V ktorej možnosti sa podstatné mená skloňujú podľa rovnakého vzoru?

- A) ruky, v klietke, dcéry, od metly,
- B) zvery, levy, tigre, leopardy,
- C) otec, predseda, učiteľ, zlodej,
- D) na svete, kíľ, rokov, pohľad.

9. V ktorej možnosti sú uvedené antonymá k prídavným menám z posledného odseku ukážky č. 2?

- A) drobnejší, bojazlivejší, bláznivých,
- B) kratší, prestrašenejší, bujných,
- C) väčší, smelší, krotkých,
- D) tenší, neistejší, neskrtných.

10. Vo vete *Poznal svoje remeslo.* sa nenachádza:

- A) priamy predmet,
- B) slovesný prísudok,
- C) zhodný prívlastok,
- D) nezhodný prívlastok.

11. Veta *Svojmu remeslu sa naučil od otca.* je:

- A) dvojčlenná, úplná, holá, oznamovacia,
- B) dvojčlenná, neúplná, holá, zvolacia,
- C) jednočlenná, slovesná, rozvitá, oznamovacia,
- D) dvojčlenná, neúplná, rozvitá, oznamovacia.

Cvičný test zo slovenského jazyka a literatúry pre 9. ročník

12. Zvýraznená vedľajšia veta –

Dokázal rúčkou od metly skrotiť leva, s ktorým bol sám v zatvorenej kletke. - je:

- A) prívlastková,
- B) predmetová,
- C) príslovková.

13. Slová, ktoré vznikli skladaním, nazývame:

- A) spojené slová,
- B) skladané slová,
- C) skrátené slová,
- D) zložené slová.

14. Pri ktorom útvere je nesprávne uvedený literárny druh?

- A) sonet – lyrika
- B) povesť – epika
- C) óda – lyrika
- D) balada – dráma

15. *Slnko kýva, škovran volá, zvučí žitia zvon*. Podčiarknutý umelecký prostriedok je:

- A) metafora
- B) metonymia

16. Združený rým označujeme schémou:

- A) abab
- B) abcb
- C) aabb
- D) abba

17. Doplň:

- A) Prvé slávnostné uvedenie divadelnej hry sa nazýva _____ .
- B) Epický útvar, v ktorom sa odráža primitívny názor (predstavy) človeka na svet (vznik sveta, života, človeka) sa nazýva _____ .
- C) Stupňovanie deja (najčastejšie v baladách) sa nazýva _____ .
- D) Rozsiahlejšie epické dielo, ktoré má zložitý dej (hlavná a vedľajšie dejové línie), mnoho postáv (počas deja sa vyvíjajú) sa nazýva _____ .
- E) K literárnym druhom patrí lyrika, epika a _____ .

Cvičný test zo slovenského jazyka a literatúry pre 9. ročník

Kľúč správnych odpovedí

Úloha číslo	Správna odpoveď
1	psychickú, fyzickú, hýri, ktorý, našli, fázy, významne, prejaví, chorým, vrcholí
2	A
3	C
4	D
5	B
6	B
7	C
8	A
9	C
10	D
11	D
12	A
13	D
14	D
15	A
16	C
17	A) premiéra B) báj/mýtus C) gradácia D) román E) dráma